

Загалом аналітики погоджуються з тим, що Україна має великий нереалізований потенціал виробництва й експорту пшениці [5], який може привести до значного зростання частки світового ринку за умови вибору правильного курсу агропромислової політики, наявності належного фінансування та посилення державної підтримки. На національному рівні має бути впорядкований ринок землі та механізми субсидування агропромислових виробників, забезпечені умови чесної конкуренції та лояльна податкова політика. На рівні міжнародному уряд України повинен докласти зусиль до послаблення заходів протекціонізму, особливо з боку розвинутих країн. Також багато залежить від розвитку фондового ринку, оскільки більшість контрактів на купівлю-продаж зернових культур продаються за 3-6 місяців до збору реального урожаю. Задля отримання доступу до новітніх агротехнічних технологій варто сприяти створенню спільних підприємств, отриманню технологічних грантів та доступу до міжнародного кредитування.

1. *Food and Agriculture Organization of the United Nations [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fao.org/3/i8764en/I8764EN.pdf>*. 2. *United States Department of Agriculture [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://usda.mannlib.cornell.edu/usda/current/grain-market/grain-market-04-10-2018.pdf>*. 3. *Global Agricultural Information Network [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Grain%20and%20Feed%20Annual_Kiev_Ukraine_4-13-2018.pdf*. 4. *Сметанко О.В. Ефективність елементів біологізації технології вирощування пшениці озимої в умовах Південного степу України [Електронний ресурс] / О.В.Сметанко. – 2017. – Режим доступу: http://www.ksau.kherson.ua/files/avtoreferaty_dysertaciyi/Дисертація%20Сметанка%20.pdf*. 5. *CME Group [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/wheat-reports.html>*.

Д.е.н., доц. М. І. Бублик, студент Р. В. Медвідь
Національний університет «Львівська політехніка»

РОЗВИТОК ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

© Бублик М. І., Медвідь Р. В., 2018

Угода про асоціацію між Україною та ЄС за своїм обсягом та шириною тематичного охоплення беззаперечно можна вважати найбільшим за всю історію України міжнародним документом, який порушує питання юстиції, свободи та безпеки, економічного та секторального співробітництва. Саме у сфері економічного співробітництва передбачається створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі.

Проблемою розвитку експортно-імпоротної співпраці між Україною та ЄС безпосередньо пов'язана з імплементацією Угоди про асоціацію, адже в процесі її виконання для України створюватимуться як нові можливості, так і перешкоди, які потребуватимуть швидкого та ефективного вирішення.

На сьогодні, значної актуальності набувають дослідження українсько-європейських відносин, які повинні перейти на якісно новий рівень співпраці. Підписання та ратифікація Угоди про асоціацію – це лише початок нового рівня відносин між обома сторонами, бо про реальний її вплив на Україну, можна буде лише говорити тоді, коли відповідні домовленості будуть впроваджені на практиці.

Проаналізувавши останні дослідження та публікації вчених щодо розвитку міжнародних економічних відносин між Україною та ЄС, зокрема роботи: В. Гейця, С. Блокманса, К. Кравчука, М. Емерсона, О. Бетлій, А. Меленчук та інших, які досліджують основні результати впливу імпле-

ментації економічної частини Угоди про асоціацію, однак не достатньо розкрито їх вплив на розвиток експортно-імпоротної діяльності обох сторін.

Структурно Угода про асоціацію складається [1] з Преамбули як вступної декларації та 486 статей, об'єднаних у межах семи розділів (включаючи інституційні, загальні та прикінцеві положення), де розділ IV стосується розвитку торгівлі та питань, пов'язаних з торгівлею.

Мета економічної складової Угоди про асоціацію полягає [1; 2, с. 5-8] в модернізації української економіки шляхом нарощуванням обсягів торгівлі з європейськими та іншими країнами, а також реформуванням регулювання економічної системи відповідно до європейської практики. Тому за умов покращення вітчизняного бізнес-клімату Україна може стати привабливою країною для іноземного та внутрішнього інвестування для подальшого виробництва товарів та послуг на експорт до європейського та світового ринків.

Класично стартом створення та розвитку поглибленої на всеосяжної зони вільної торгівлі вважається [3, с. 88] застосування тарифної лібералізації, проте реалізація торгівлі між Україною та ЄС відбуватиметься зі значною асиметрією. Її суть полягає в тому, що ЄС повинен скасувати свої мита раніше, ніж це має виконати Україна, а це забезпечить час підготовки до європейської конкуренції для українських експортерів. За таких умов, створюється можливість збільшити експорт українських товарів на ринок ЄС.

Одним з основних аспектів Угоди про асоціацію спрямовано на зближення регулятивного середовища України та ЄС, і як наслідок – скасування як тарифних, так і нетарифних торговельних бар'єрів, що забезпечить інтеграцію України до економічного та правового простору Європейського Співтовариства [3, с. 15-21]. Ще однією вигодою, яке вимагає населення країни, є доступ до широкого асортименту продукції, і відповідно, підвищення безпеки товарів, що пропонуються на внутрішньому ринку, шляхом відповідності вимог продукції та послуг міжнародним стандартам.

Припинення виробництва на тимчасово окупованих територіях, наявні логістичні проблеми та тенденції до зниження цін на світові ринки негативно впливає на розвиток економіко-політичних відносин між Україною та ЄС. З огляду на ряд даних негативних факторів спеціальні «автономні преференції» використовуються зараз не в повному обсязі.

Ще одним негативним фактором, що пригальмує розвиток відносин між обома сторонами, є складні стосунки України з Росією, а також політичного тиску зі сторони останньої, через що імплементація положень Угоди були тимчасово припинені. Тому внаслідок значного скорочення економічної співпраці та скорочення торгівлі між Україною та Росією, частка ЄС в українському експорті та імпорті змінилась (рис. 1). Ще одним негативним фактором є обмеження торгівлі сільськогосподарських товарів через існування тарифних квот. З огляду на це тарифні квоти не є єдиним та ключовим обмеженням українського експорту в ЄС до того періоду, доки не будуть запровадженні стандарти безпечності харчових продуктів.

В Угоді [2, с.73-87] є положення, які стосуються антидемпінгових заходів, субсидій і спеціальних захисних заходів. У минулі роки ЄС використовував антидемпінгові мита на металургійні і безтарну хімічну продукцію українського походження, але наразі такі заходи застосовують значно рідше, що позитивно впливає на розвиток також торговельних відносин продукцією хімічною промисловістю та сировини.

Рис. 1. Структура зовнішньої торгівлі України за період 2012-2017 рр.

* Сформовано за джерелом [4]

Отже, розвиток економічних відносин між Україною та ЄС безумовно забезпечить розвиток експортно-імпоротної діяльності. Скасування мит, тарифів, надання торговельних преференцій, прийняття відповідного законодавства, зростання частки ЄС в українському експорті та імпорті, необмежувальні тарифні квоти та вирішення проблем із дотриманням санітарних та фітосанітарних норм, неоднозначності захисних захистів для української автомобільної промисловості й покращення бізнес-клімату дозволить Україні стати привабливим об'єктом для іноземних і внутрішніх інвестицій для подальшого виробництва продукції на експорт до ЄС і на міжнародні ринки.

1. *Association agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22014A0529\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22014A0529(01)&from=EN).* 2. *Поглиблення відносин між ЄС та Україною. Що, чому і як? /під редакцією Майкла Емерсона і Вероніки Мовчан: посібник з трилогії, яка пояснює зміст Угод про асоціацію і ПВЗВТ з Україною, Грузією та Молдовою. – Центр європейських політичних досліджень (CEPS), Брюссель, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД), Київ. 2016. 267 с.* 3. *О. Бетлій, М. Риженков, К. Кравчук, В. Кравчук, І. Коссе, С. Галько, Д. Науменко, В. Мовчан, І. Бураковський, Г. Кузнецова. Економічна складова Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління. — ґ «Альфа-ПІК» 2014. — 140 с.* 4. *Співробітництво між Україною та країнами ЄС у 2017 році – Київ, 2018. – (Держаналітінформ). – (Статистичний збірник).*

К.е.н., доцент П.І. Віблій, к.е.н., асистент І.І. Лащик, студент І.І. Кіцкайло
Національний університет «Львівська політехніка»

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В УКРАЇНІ

© Віблій П.І., Лащик І.І., Кіцкайло І.І., 2018

З дня здобуття Україною незалежності велика частина науковців присвячують свої роботи саме проблемам залучення прямих іноземних інвестицій в нашу державу та шукають безліч способів покращити інвестиційний клімат, щоб зростала інвестиційна привабливість країни. Необхідно створювати позитивний інвестиційний клімат, для покращення економічної, соціальної ситуації в нашій державі.

Є низка факторів, які впливають на інвестиційну привабливість, а саме до них відносять: організаційно-правовий фактор; політичний фактор; економічний фактор; характеристика потенціалу країни; фінансовий фактор; соціально-культурний фактор; міжнародні відносини; розвиток ринкової економіки; загальні умови господарювання [2, ст. 166].

Аналізуючи дані фактори можна визначити головні проблеми України, які несприятливо впливають на її інвестиційний клімат, насамперед сюди можна віднести воєнні дії, зовнішньоекономічні проблеми, недосконалі податкова та судова системи, доволі велика частка тіньової економіки, низький рівень захисту інтересів інвесторів; безробіття, інфляція та багато інших. Оцінюючи рівень участі іноземних інвесторів в економіці України, варто відзначити, що у 2017 році вартість вкладених іноземних інвестицій становила 39 144, 04 млн. дол. США (табл.1).